

กลวิธีการใช้ภาษาของ ธิมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จิต ชัดทุกความจริง” Strategies of Language Use of Theema Kanchanapairin in the News Program “Jud Sud Took Kwaam Jing”

ปาริฉัตร พิมล¹
Parichat Pimon¹

Received: June 25, 2019

Revised: August 26, 2019

Accepted: September 5, 2019

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาของธิมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จิต ชัดทุกความจริง” ผลการศึกษาพบว่า ธิมะ กาญจนไพริน มีกลวิธีการใช้ภาษาทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้ภาษาไม่เป็นทางการ การใช้ภาษาชวนให้ติดตาม การใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก การใช้คำเฉพาะกลุ่ม การใช้ถ้อยคำนัยแฝง การให้รายละเอียด การแนะให้ตีความ การยกตัวอย่าง และการใช้อวัจนภาษา กลวิธีดังกล่าวส่งผลให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมายหลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอมากที่สุด 2) เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมกับข่าวที่นำเสนอ 3) เพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจในข่าวที่กำลังนำเสนอ และ 4) เพื่อประชดประชันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบุคคลในสังคม นอกจากนี้ กลวิธีการใช้ภาษาข้างต้นยังแสดงให้เห็นปรากฏการณ์การใช้ภาษาของสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมบริโภคข้อมูลข่าวสารของคนในสังคมปัจจุบัน

คำสำคัญ: กลวิธีการใช้ภาษา, รายการข่าว

Abstract

This article aimed at analyzing strategies of language use of Theema Kanchanapairin in the news program “Jud Sud Took Kwaam Jing”. The result found that there were nine language strategies that he used in the news program: informal language, appealing language, emotional language, slang words, irony, providing details, suggesting to interpret, giving examples, and non-verbal language. These language strategies could bring about the achievement in four communication factors, that were, 1) to make the audience fully understand the news, 2) to arouse

¹ อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (Lecturer, Thai and Eastern Languages Section, Faculty of Liberal Arts, Maejo University) E-mail: parichat_pm@mju.ac.th

the audience's feeling about the news, 3) to make the audience interested in the news, and 4) to mock people who have inappropriate behaviors. Moreover, these language strategies could help us understand the current situation of Thai reporters' language usage that was relevant to the demand and media exposure behaviors of people in the society.

Keywords: Language Strategies, News Program

บทนำ

การบริโภคข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันมีช่องทางที่หลากหลายขึ้น มีได้จำกัดอยู่เฉพาะข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์เท่านั้น เนื่องจากมีเทคโนโลยีการสื่อสารแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น ช่องทางการสื่อสารไร้สายหรือโลกของอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมอย่างมาก และเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของผู้คนในปัจจุบันอย่างเต็มรูปแบบ ช่องทางการสื่อสารดังกล่าวกลายเป็นพื้นที่สำคัญที่สื่อทุกประเภทต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ตอบสนองและรองรับการเติบโตของการบริโภคสื่อผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้นไปด้วย หรือการพัฒนาช่องทางการสื่อสารแบบเดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การเปิดประมูลช่องสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลขึ้นในปี พ.ศ. 2556 ส่งผลให้เกิดช่องสัญญาณโทรทัศน์ดิจิทัลเพิ่มขึ้น เป็นทางเลือกใหม่ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภค นับได้ว่าการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสร้างสรรค์รูปแบบและเนื้อหา รวมถึงวิธีการสื่อสารของสื่อกับผู้ชมได้หลากหลายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (บรรณาธิการ), 2550: 471) เมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารดังกล่าวส่งผลให้ผู้คนมีช่องทางการบริโภคข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ผู้ผลิตรายการและสื่อมวลชนจึงแข่งขันกันพัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้หลากหลายและมีคุณภาพมากขึ้นตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นการนำประเภทเล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือรายงานข่าวแบบเจาะประเด็น เพื่อชิงพื้นที่ทางการตลาด จากการเลือกบริโภคข่าวสารของผู้คนให้ได้มากขึ้น

รายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” เป็นช่วงการรายงานข่าวช่วงหนึ่งของรายการข่าวเย็นช่องวัน ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลช่องวัน 31 ในช่วงปีที่ผ่านมารายการข่าวนี้นี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก สังเกตจากผลการจัดอันดับความนิยมรายการข่าวเย็นในปี พ.ศ. 2561 ที่ผ่านมา พบว่ารายการข่าวเย็นช่องวันติดอันดับ 5 ของรายการข่าวเย็นที่มีอันดับความนิยมเฉลี่ยสูงสุด (Uncle K (นามแฝง), 2562) ซึ่งถือได้ว่าเป็นรายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ รายการดังกล่าวยังเป็นที่ยอดนิยมในโลกออนไลน์ด้วย สังเกตได้จากจำนวนการเข้าชมรายการย้อนหลังผ่านทางเว็บไซต์ยูทูปในแต่ละตอนมีจำนวนการเข้าชมมากกว่า 1 แสนครั้ง และบางตอนมีจำนวนการเข้าชมมากถึง 2 ล้านครั้ง รวมทั้งยังมีการกล่าวชื่นชมผู้ดำเนินรายการข่าวนี้นี้ในสื่อออนไลน์อย่างทวีตเตอร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“หนึ่งในบรรดาสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ได้ดีมาก ๆ สำหรับข่าว #ทุ่งใหญ่ คือ #จัดชัดทุกความจริง จากช่อง One ปรบมือรัว”

(ที่มา : บัญชีผู้ใช้ @backaof, 2561)

“ชอบ #จัดชุดทุกความจริง กล้าพูด พูดดี กระชับ ไม่หลุดประเด็น ที่สำคัญมีข้อสรุปให้”

(ที่มา : บัญชีผู้ใช้ @taryusoo, 2561)

“อ่านข่าวสนุก เข้าใจง่ายและเล่าข่าวได้ขยี้ใจมากกว่า กตัญญูที่ทำงานแต่ทำให้รู้สึกว่าการ
พื้นที่จริงได้ทุกที่55555 #ถ้าหลวง #จัดชุดทุกความจริง”

(ที่มา : บัญชีผู้ใช้ @prcptj, 2561)

“มิติใหม่แห่งการอ่านข่าว” คนเดียวเท่านั้นที่ทำแบบนี้ได้ @judgejudd ขนลุกเลยยย
55555555 #จัดชุดทุกความจริง #ข่าวช่องวัน #ช่องวัน31 #หนายดัม”

(ที่มา : บัญชีผู้ใช้ @Ferrien, 2561)

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้สื่อออนไลน์ส่วนใหญ่ชื่นชอบวิธีการนำเสนอข่าวที่
น่าสนใจชวนติดตามของผู้ดำเนินรายการข่าวนี้นี้ ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอของผู้ดำเนินรายการข่าว
ช่องอื่น ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่า กลวิธีการใช้ภาษาของผู้ดำเนินรายการข่าวเป็นปัจจัยสำคัญประการ
หนึ่งที่ทำให้รายการข่าวได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง ดังนั้นผู้เขียนจึงสนใจวิเคราะห์กลวิธีการ
ใช้ภาษาของธิมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จัด ชุดทุกความจริง” โดยศึกษาเฉพาะคลิปวิดีโอ
ข่าวที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2561 เพื่อให้เข้าใจถึงกลวิธีการใช้ภาษาของผู้ดำเนินรายการข่าวที่
ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคข่าวสารในสังคมปัจจุบัน

ภูมิหลังของธิมะ กาญจนไพริน ในฐานะผู้ดำเนินรายการข่าว

การรายงานข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และมีเพียงบางเหตุการณ์เท่านั้น
ที่ถูกเลือกนำมาเล่า ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เหตุการณ์หนึ่งถูกเลือกมาเป็นข่าวได้ ก็คือ ตัวของ
นักข่าวเอง (กาญจนนา แก้วเทพ, 2552: 239) จึงปฏิเสธไม่ได้ว่า รายการข่าวในปัจจุบันโดยเฉพาะ
รายการประเภทเล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าว ตัวของนักข่าวมีความสำคัญมากในการกำหนดทิศทาง
ของรายการข่าวนั้น ๆ รายการข่าว “จัด ชุดทุกความจริง” ซึ่งดำเนินรายการโดย ธิมะ กาญจนไพริน
ก็เช่นเดียวกัน ย่อมมีทิศทางในการนำเสนอข่าวที่มีเอกลักษณ์ของตัวผู้ดำเนินรายการปรากฏ
อยู่ในรายการตัวอย่างแน่นอน

ธิมะ กาญจนไพริน เป็นผู้ดำเนินรายการข่าวที่มีประสบการณ์ในวงการสื่อสารมวลชน
มาอย่างยาวนาน เริ่มต้นการทำงานในวงการสื่อสารมวลชนในฐานะนักจัดรายการวิทยุ ต่อมา
ทำหน้าที่รายงานข่าวและวิพากษ์วิจารณ์การบริหารจัดการน้ำท่วมของรัฐบาลเมื่อปี พ.ศ. 2554
จนได้รับฉายาว่า “จัดจัด” หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2559 ธิมะได้เข้าร่วมร่วมพัฒนารายการข่าวเช้าของ
ช่องวัน 31 ซึ่งเป็นช่องโทรทัศน์ดิจิทัล และเริ่มมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินรายการข่าวของช่องวัน 31
หลายรายการ ซึ่งรายการข่าวที่ทำให้ธิมะ กาญจนไพริน มีชื่อเสียงมากที่สุด คือ รายการข่าว “จัด
ชุดทุกความจริง”

รายการข่าว “จัด ชุดทุกความจริง” เป็นช่วงการรายการข่าวพิเศษประจำวันในช่วงเย็น
ของช่องวัน ออกอากาศทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 16.30-18.00 น. ทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลช่องวัน
31 ในรูปแบบของรายการสด ใช้เวลาในการดำเนินรายการตอนละไม่เกิน 10 นาที นอกจากนี้ ยัง
มีการเผยแพร่รายการข่าวผ่านทางเฟซบุ๊กและเว็บไซต์ยูทูปเพื่อให้ผู้ชมได้รับชมรายการย้อนหลังได้

ผ่านทางออนไลน์ เนื้อหาของรายการมุ่งนำเสนอข่าวทุกประเภท ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม อาชญากรรม วัฒนธรรม และประเด็นอื่น ๆ ที่ได้รับความสนใจจากคนในสังคมอยู่ในขณะนั้น โดยมีแนวทางในการดำเนินรายการข่าวที่เน้น 4 เรื่องหลัก ได้แก่ การเล่าเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย การเล่าเรื่องง่ายให้มีมุกคิด การโจมตีคนชั่วคนทุจริต และการสรรเสริญคนดี ซึ่งเป็นแนวทางการนำเสนอข่าวสารด้วยวิธีการใหม่ ๆ ไม่ยึดตามแบบฉบับที่เคยมีมาในอดีต (ปริญา ก้อนรัมย์ และ วุฒิชัย ฤกษ์ประกรกิจ, 2560)

ในปี พ.ศ. 2561 ธีมะ กาญจนไพริน ได้รับรางวัลผู้ประกาศข่าวปีเตอร์ “Fever Awards 2017” และยังได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลนาฏราช ครั้งที่ 9 สาขาผู้ประกาศข่าวยอดเยี่ยมและรายการเล่าข่าวยอดเยี่ยม (Uncle K (นามแฝง), 2562) รางวัลดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า ธีมะ กาญจนไพริน เป็นผู้ดำเนินรายการข่าวที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคข่าวสารในปัจจุบัน ด้วยการนำเสนอข่าวที่มีคุณภาพและกลวิธีการใช้ภาษาที่โดดเด่น ส่งผลให้รายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” เป็นรายการข่าวที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางตามไปด้วย

กลวิธีการใช้ภาษาของธีมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง”

เมื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาของธีมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” พบว่า มีกลวิธีเด่นในการใช้ภาษาทั้งหมด 9 กลวิธี ดังนี้

1. การใช้ภาษาไม่เป็นทางการ

กลวิธีการใช้ภาษาของธีมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” ที่พบมากที่สุด คือ การใช้ภาษาไม่เป็นทางการในการนำเสนอข่าว ซึ่งภาษาที่ไม่เป็นทางการนั้นเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารและเข้าใจกันอย่างง่าย ๆ สบาย ๆ ในแต่ละกลุ่มคน มักใช้กับบุคคลที่สนิทสนมคุ้นเคย (แวนอาซีเซห์ ดาหะฮี, 2553: 20) การใช้ภาษาไม่เป็นทางการในการนำเสนอข่าวเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอได้ง่ายและแสดงความเป็นกันเองกับผู้ชม เช่น

ตัวอย่างที่ 1 วันนี้เกริ่นไว้ก่อนนะว่าขอพูดตรง ๆ นะครับ คุณพ่อคุณแม่ที่เป็นพ่อแม่ของเด็กแว้น ถ้าดูกันก็อนุญาตให้ใครก็ได้เลย ไม่เป็นไร

(ตอน เลิกได้แล้ว “ลูกฉันเป็นเด็กดี”, 7 พ.ศ. 2018)

ตัวอย่างที่ 2 คุณผู้ชมครับ ต้องกวดมือเรียกเลยนะ คือก่อนที่เราจะคุยกันเรื่องนี้ เราต้องตกลงกันก่อนว่าการคุยกันนั้น เจตนาารมณ์ของเรานั้นต้องการจะทำให้พุทธศาสนาดีขึ้น...

(ตอน เกิดอะไรขึ้นกับพระสงฆ์, 25 พ.ศ. 2018)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าธีมะ กาญจนไพริน ใช้ภาษาที่แสดงความเป็นกันเอง เช่น “ขอพูดตรง ๆ นะครับ...อนุญาตให้ใครก็ได้เลย” ในตัวอย่างที่ 1 และ “ก่อนที่เราจะคุยเรื่องนี้ เราต้องตกลงกันก่อน” ในตัวอย่างที่ 2 การใช้คำในลักษณะดังกล่าวเป็นการใช้ภาษาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความจริงใจในการนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา ผู้ชมเกิดความรู้สึกที่ผู้ดำเนินรายการกำลังสื่อสารกับผู้ชมโดยตรง

ตัวอย่างที่ 3 คือเอาอย่างจังก่อนครับคุณผู้ชมครับ เรามาตีความกันก่อนว่า คำว่าคู่สมรสกับคู่ชีวิต มันต่างกันยังไง คำว่าคู่สมรส คือ ชายกับหญิงมาแต่งงานกัน แล้วต้องแต่งงานแบบ

จดทะเบียนสมรสของคุณ หมายความว่าถ้าคุณเป็นผู้ชาย คุณมีคนรักเป็นผู้หญิง คุณไปอยู่กินกันแล้วคุณไม่จดทะเบียนที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอ ไม่เรียกว่าคุณเป็นคู่สมรสนะครับ ไม่เรียกตามกฎหมาย แต่คำว่าคู่ชีวิต คือ ชายกับชาย หญิงกับหญิง ไม่ได้มีฐานะเป็นคู่สมรส

(ตอน *คู่ชีวิต* ≠ *คู่สมรส*, 26 ธ.ค. 2018)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการอธิบายข้อมูลในข่าวด้วยภาษาที่ไม่เป็นทางการโดยใช้การอธิบายคำว่า “คู่สมรส” กับคำว่า “คู่ชีวิต” ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะในทางกฎหมาย ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ด้วยการใช้ภาษาไม่เป็นทางการในการอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างสองคำนี้ การใช้กลวิธีนี้ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอได้มากกว่าการรายงานข่าวด้วยภาษาที่เป็นทางการ

2. การใช้ภาษาชวนให้ติดตาม

ความท้าทายอย่างหนึ่งของผู้ดำเนินรายการข่าว คือ การหากลวิธีในการนำเสนอข่าวให้ผู้ชมสนใจและติดตามชมจนจบ ในรายการ “จัด ชัดทุกความจริง” ธีมะทำให้ผู้ชมสนใจและติดตามรายการจนจบ ด้วยกลวิธีการใช้ภาษาชวนให้ติดตาม โดยการใช้คำเชิญชวนให้ติดตามต่อ และการใช้คำถามนำความสนใจของผู้ชม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 เวลาเราคิดว่าเป็นปี เราก็คิดมาทุกปี มันก็เดิม ๆ คิดแบบนี้ดีกว่าไหมครับคุณผู้ชมครับ การที่โลกเราหมุนรอบดวงอาทิตย์หนึ่งปี ถ้ามองว่าใช้ระยะทางก็กิโลเมตร คุณผู้ชม ลองตามผมมานะ จะมีตัวเลขชุดหนึ่งมอบให้

(ตอน *ปีหน้าฟ้าใหม่ ควรทำอะไรข้ามปี?*, 28 ธ.ค. 2018)

ในตัวอย่างตอน ปีหน้าฟ้าใหม่ ควรทำอะไรข้ามปี? ธีมะ กาญจนไพริน ใช้ประโยคที่ว่า “คุณผู้ชมลองตามผมมานะ” เป็นการใช้คำที่เชิญชวนให้ผู้ฟังฟังต่อ ส่วนประโยคที่ว่า “จะมีตัวเลขชุดหนึ่งมอบให้” ก็เป็นการเร้าความสนใจผู้ชมให้ติดตามว่าตัวเลขดังกล่าวนั้นคืออะไร

ตัวอย่างที่ 2 เกิดเหตุบริเวณตรงข้ามวัดเทพนิมิตร ฝั่งกำแพงโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย...คราวนี้เขาก็ตั้งคำถามกัน ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบล่ะเรื่องนี้ จะเป็นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหรือเปล่า เพราะว่าสายมันพาดอยู่บนเสาไฟ เอ๊ะ แต่เขาก็บอกว่านี่มันคือสายเคเบิลอ้าว แล้วสายเคเบิลไม่ใช่สายไฟเหรอ...ความเป็นจริงคือเวลาเราเห็นเสาไฟข้างถนน ในประเทศไทยมันมีสายอะไรบ้าง ไปดู

(ตอน *เสาไฟฟ้าไทย มีอะไรอยู่บนนั้นบ้าง*, 27 เม.ย. 2018)

นอกจากจะใช้กลวิธีการใช้คำเชิญชวนให้ติดตามแล้ว ในตัวอย่างที่ 2 ยังพบว่ามีการใช้กลวิธี การตั้งคำถามนำความสนใจเพื่อชวนให้ติดตามอีกด้วย ตัวอย่างข้างต้นเป็นการนำเสนอข่าวคนขับรถจักรยานยนต์ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตจากการที่สายเคเบิลพาดลงบนถนน ธีมะใช้กลวิธีตั้งคำถามต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นระยะว่า “ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องนี้” “สายเคเบิลไม่ใช่สายไฟเหรอ” “เสาไฟฟ้าข้างถนนในประเทศไทย มันมีสายอะไรบ้าง” เป็นการนำความสนใจของผู้ชมให้เกิดความอยากรู้คำตอบ จากนั้นจึงเป็นการให้ข้อมูลที่ตอบคำถามเหล่านั้น ซึ่งคำถามที่ถามมักเป็นคำถามที่

เป็นข้อสงสัยของคนในสังคมต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว มิฉะนั้นจะเป็นเสมือนบุคคลที่ถามแทนความสงสัยของคนในสังคมและตอบคำถามเหล่านั้นให้ผู้ชมเข้าใจชัดเจน

3. การใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก

เนื้อหาข่าวที่นำเสนอในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” มักเป็นข่าวใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคนในสังคม จึงใช้กลวิธีการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกในการนำเสนอข่าวเพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมไปกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 บอกเลยนะครับว่าการกระทำของน้องทั้งสองคนนั้น ตอนนี่โด่งดังไปทั่ว แล้วไม่ได้ถูกพูดถึงเท่านั้น ยังถูกทำคลิปล้อเลียนอีกด้วย มันเจ็บปวด

(ตอน คนไทยยิ้มสยาม ยิ้มจากใจ?, 8 พ.ค. 2018)

ตัวอย่างที่ 2 ชัดทุกความจริงกันหน่อยครับ เรื่องนี้ไม่ปล่อยแน่นอน เพราะว่าจิมไปที่ไหนก็พบหมดเลยว่ามีกรโกง แล้วล่าสุดถ้าขึ้นแผนที่มา ขึ้นกราฟิกมา คุณผู้ชมจะเห็นนะครับว่าตอนนี้ระดับหนักจริง ๆ ...คุณผู้ชมดูนะฮะว่าข้อมูลเนี่ย ทำให้เราละเอียดใจขนาดไหน

(ตอน ลดกลโกง โกงเงินรัฐ, 13 มี.ค. 2018)

การใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกดังตัวอย่างข้างต้น ใช้คำว่า “มันเจ็บปวด” “ละเอียดใจ” แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อข่าวนั้น แม้ว่าจรรยาบรรณของสื่อ ผู้สื่อข่าวไม่ควรแสดงทัศนעותส่วนตัวลงไป แต่อย่างไรก็ดี การใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดมักทำให้ผู้ฟังรู้สึกมีส่วนร่วมกับสิ่งที่ผู้พูดกำลังบอกเล่าได้มากกว่า ในการนำเสนอข่าวก็เช่นกัน โดยเฉพาะหากเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่ตรงกันกับความรู้สึกของผู้ชมส่วนใหญ่ ผู้ชมก็จะเกิดความรู้สึกร่วมไปด้วยกับการนำเสนอข่าวนั้นได้มากกว่า

4. การใช้คำเฉพาะกลุ่ม

ภาษาเฉพาะกลุ่มเป็นภาษาย่อยประเภทหนึ่งที่กลุ่มคนกลุ่มหนึ่งใช้ เช่น ภาษาวัยรุ่น ภาษาแสลง (วรรณ บัวเกิด และศรีสุตา จริยากุล, 2537: 230) ในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” พบการใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มในการนำเสนอข่าวอยู่หลายครั้ง เช่น

ตัวอย่างที่ 1 ย้ำกันตรงนี้อีกครั้งนะครับว่า การ์ดแบบนี้ไม่ได้ถูกหยายมาเป็นครั้งแรก ในอดีตก็เคยมีการหยายการ์ดแบบนี้มาเยอะแล้ว

(ตอน เลิกได้แล้ว “ลูกฉันเป็นเด็กดี”, 7 พ.ค. 2018)

ตัวอย่างที่ 1 ปรากฏการใช้คำว่า “หยายการ์ด” ซึ่งคำว่า “หยายการ์ด” มีที่มาจากเกมการ์ดยูกิ โดยในกติกาของเกมนี้ ผู้เล่นจะมีการ์ดที่ใช้ป้องกันการสวนกลับจากคู่แข่งที่วางหมอบไว้ในสนาม เมื่อจะใช้การ์ดเหล่านั้นก็จะหยายการ์ดขึ้นมาเพื่อป้องกันการผลกระทบจากฝ่ายตรงข้ามได้ ภายหลังจากว่า “หยายการ์ด” ก็แพร่หลายในวงกว้างขึ้น ใช้ในกรณีที่ทำผิดแล้วมีข้ออ้างเอาไว้แก้ตัว ซึ่งเปรียบเทียบกับการ์ดป้องกันการสวนกลับในตัวในเกมการ์ดยูกินั่นเอง

ตัวอย่างที่ 2 วันสองวันที่ผ่านมากำลังนั่งเตรียมข่าวอยู่ข้างบน ปรากฏว่ามีเบอร์แปลกโทรมาผมก็รับโทรศัพท์...พอร์รับปี้ก็ โอ้ บิงโกอีก โทรมาขายสินเชื่ออีกแล้ว

(ตอน ว่างข้างใหม่? เมื่อโดนโทรขายประกัน, 30 พ.ย. 2018)

คำว่า “บิงโก” ในตัวอย่างที่ 2 เป็นคำที่มาจากการเล่นเกมที่ชื่อว่าบิงโก โดยกติกาการเล่น เกมบิงโกนั้น ผู้เล่นจะมีกระดานที่เป็นตารางตัวเลขอยู่กับตัวซึ่งแต่ละช่องจะเรียงลำดับไม่ซ้ำกัน จากนั้นผู้เล่นจะเลือกวางเบี้ยลงในช่องตาราง และมีผู้ขานตัวเลข เมื่อขานตัวเลขใดผู้เล่นก็จะนำไปวางที่ตัวเลขนั้นในตารางของตัวเอง ใครสามารถวางเบี้ยได้เรียงกันในตารางของตัวเองได้ก่อนต้อง ตะโกนออกมาว่า “บิงโก” ก็จะได้ถือว่าเป็นผู้ชนะ การเล่าเหตุการณ์ตอนที่มีคนขายประกันโทรศัพท์เข้ามาโดยใช้คำว่า “บิงโก” น่าจะหมายถึง จังหวะที่พอเหมาะพอดีในการรับโทรศัพท์แล้วพบว่า เป็นการเสนอขายสินเชื่อนั่นเอง

อย่างไรก็ดี แม้ว่าเราจะปรากฏกลวิธีการใช้คำเฉพาะกลุ่มดังตัวอย่างข้างต้น แต่จะสังเกตเห็นได้ว่า คำเหล่านั้นมักเป็นคำเฉพาะกลุ่มที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเข้าใจความหมาย หรือเป็นคำที่เป็นกระแสในโลกออนไลน์ในขณะนั้น ดังนั้นการใช้คำเฉพาะกลุ่มในการนำเสนอข่าวจึงไม่ได้เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้ชม ทั้งยังช่วยเพิ่มอรรถรสในการเสพข่าวสารของผู้ชมได้อีกด้วย

5. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน

การใช้ถ้อยคำนัยผกผันเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่มีระ ภาฎจนไพริน นิยมใช้ในรายการ ซึ่งการใช้ถ้อยคำนัยผกผัน หมายถึง การพูดอย่างหนึ่งแต่หมายความตรงกันข้าม หรือการพูดสิ่งที่ผู้พูดเชื่อว่าเป็นเท็จ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2549: 66) ซึ่ง Mayer (1976, 1978) (อ้างถึงใน ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2549) เชื่อว่าการใช้ถ้อยคำนัยผกผันนั้นมีเป้าหมายในการสื่อสารหลายประการ ในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” พบการใช้ถ้อยคำนัยผกผัน ดังตัวอย่างนี้

ตัวอย่างที่ 1 มันหมายความว่าตั้งแต่เวลา 5 ทุ่มถึงตี 5 ที่ฝนมันกำลังจะตก ประชาชนมีตบอด ไม่สามารถรู้ได้เลยว่าตื่นขึ้นมาแล้วจะเจอกับสภาพอากาศอะไร แต่พอตื่นขึ้นมาปั๊บ เปิดหน้าต่างออกมาดู และเหะแล้วหะ ทำยังไงดีครับ ประเทศไทย 4.0 นะหะ เราจะทำอย่างไรกันดี

(ตอน อุตุฯไทยทำไมเดือนซ้ำ, 10 ม.ค. 2018)

การใช้ภาษาในตัวอย่างข้างต้น ธิมะกล่าวถึงการรายงานสภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ล่าช้า ทำให้ประชาชนเตรียมตัวรับมือกับสภาพอากาศไม่ทัน ธิมะใช้คำถามว่า “ทำยังไงดีครับ ประเทศไทย 4.0 นะหะ” เป็นลักษณะของการใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบบที่พูดอย่างหนึ่งแต่มีความหมายตรงกันข้าม คำว่า “ประเทศไทย 4.0” หมายถึง ยุทธศาสตร์ชาติที่จะพัฒนาไปด้วยเทคโนโลยี แต่ธิมะ ภาฎจนไพริน หมายความตรงกันข้าม คือ ต้องการตำหนิว่าการทำงานของกรมอุตุนิยมวิทยานั้นล่าช้า

ตัวอย่างที่ 2 คุณดูฝั่งขวาสิครับ ผักหนึ่งชิ้น แบ่งอีกก้อนหนึ่ง โปรตีนจากน้ำปลา จะปลอมหรือไม่ ไม่ทราบ และบางหลุมก็มีแต่อากาศกับความว่างเปล่า คล้าย ๆ ให้เด็กไปโรงเรียนแล้ว สุดออกซิเจนเข้าไปแล้วจ

(ตอน ยิงชุดยิงเจอ! ผู้ใหญ่แย่งข้าวเด็กกิน, 4 มิ.ย. 2018)

ตัวอย่างนี้เป็นการใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบบการกล่าวสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ผู้พูดไม่ได้หมายความว่าอยากให้เด็กไปโรงเรียนแล้วสุดออกซิเงินเข้าไปแทนการรับประทานอาหารกลางวันได้จริง ๆ แต่เป็นการใช้ถ้อยคำนัยผกผันเพื่อการประชดประชันพฤติกรรมการโกงเงินค่าอาหารกลางวันของเด็กนักเรียน

ตัวอย่างที่ 3 จริง ๆ ความตั้งใจถ้าทำให้ดี เราจะเห็นได้จากการที่รถซูซูกิสวีฟคันนี้ต้องเปิดไฟกะพริบไปทางซ้ายด้วยซ้ำ แต่ไม่มีเลยนะฮะ ซ้ายก็ได้ ซ้ายได้ครับ ซ้ายได้อยู่ ได้อีก ซ้ายเลย จะซ้ายถึงขนาดที่ว่าเลี้ยวเข้าไปกินก๋วยเตี๋ยวคุณยังซ้ายได้เลยครับเนี่ย

(ตอน มวลมนุษยชาติเมื่อเจอรถลูกเงิน, 10 เม.ย. 2018)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการใช้ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจจนกรรมการแนะนำ จะเห็นได้ว่านำเสนอข่าวโดยการเปิดคลิปวิดีโอจากกล้องหน้ารถลูกเงินคันหนึ่งที่บ้านทึกภาพรถคันหน้าไม่หลีกทางให้ริมะ กาญจนไพริน ใช้ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจจนกรรมการแนะนำให้รถคันดังกล่าวหลีกทางไปทางซ้ายโดยใช้ประโยคที่ว่า “จะซ้ายถึงขนาดที่ว่าเลี้ยวเข้าไปกินก๋วยเตี๋ยวคุณยังซ้ายได้เลยครับเนี่ย” ประโยคดังกล่าวถือเป็นถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจจนกรรมการแนะนำ คือ เป็นการแนะนำที่ผู้พูดไม่ได้คิดว่าผู้ฟังควรทำเช่นนั้นจริง ในที่นี้หมายถึงผู้พูดไม่ได้ต้องการให้รถคันดังกล่าวเลี้ยวซ้ายเข้าไปกินก๋วยเตี๋ยวจริง ๆ แต่ต้องการแสดงให้เห็นว่า หากรถคันดังกล่าวตั้งใจจะหลีกทางให้รถลูกเงินก็สามารถทำได้

6. การให้รายละเอียด

Tannen (1989) (อ้างถึงใน ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2549) จัดให้การเล่าเรื่องโดยให้รายละเอียดเป็นกลวิธีสร้างการมีส่วนร่วม โดยอธิบายว่าความรู้สึกร่วมกันของทั้งสองฝ่ายจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เล่าบรรยายรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง แม้ในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” จะไม่ได้ให้รายละเอียดอย่างครบถ้วนมากนัก เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลาการออกอากาศ แต่ในช่วงแรกของขงการนำเสนอข่าว มักให้รายละเอียดของเนื้อหาข่าวอย่างสังเขปเพื่อเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข่าวที่จะนำเสนอแก่ผู้ชม และเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจถึงที่มาของเรื่องราวที่กำลังเป็นข่าวในขณะนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 ไม่ต้องพูดพร่ำทำเพลงครับ ไปเริ่มต้นกันเลย ผู้สื่อข่าวของญี่ปุ่น คุณโกกิ อากิ เขาโพสต์ไว้ หลังจากโพสต์มากมายของชาติแ่บางอย่างที่เป็นปัญหาในสังคมไทย ตั้งแต่แท็กซี่ ครัวนี้มีมาถึงเรื่องของสนามบินครับ ไปดูโพสต์ของเขาทั้งหมด เขาโพสต์บอกว่าแหม ทำไม่ราคาอาหารในสนามบินมันช่างแพงเหลือเกิน ราคาน้ำดื่มในสนามบินทำไม่มันช่างแพงเหลือเกิน แล้วทิ้งท้ายโพสต์ของคุณโกกิ อากิ เป็นคำพูดที่ผมต้องขอโควตาเลยนะฮะ คุณโกกิ อากิ ได้ทิ้งท้ายในโพสต์ของเขาไว้บอกว่า ผมคิดว่าสนามบินนั้นเป็นที่อยู่ของคนไม่ดีบางคนนะครับ คุณโกกิ อากิ โพสต์เอาไว้ในเฟซบุ๊ก เป็นเรื่องเลยครับคราวนี้

(ตอน อาหารสนามบินแพงฟุ้งทะยานฟ้า!, 11 ม.ค. 2018)

ตัวอย่างในรายการตอน *อาหารสนามบินแพงพุ่งทะยานฟ้า!* ใช้กลวิธีการให้รายละเอียดที่มาของเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าวอยู่ในขณะนี้แก่ผู้ชมได้เข้าใจในเบื้องต้นว่า ต้นเรื่องเกิดจากการที่ผู้สื่อข่าวชาวญี่ปุ่นคนหนึ่งโพสต์ข้อความเกี่ยวกับราคาอาหารในสนามบินที่มีราคาสูงเกินไป ก่อนที่จะนำเสนอและวิเคราะห์ข่าวที่เกิดขึ้นในรายละเอียดต่อไป กลวิธีดังกล่าวช่วยเสริมความเข้าใจของผู้ชม เพราะหากผู้ชมไม่ได้ติดตามข่าวดังกล่าวมาก่อนก็สามารถเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ภายในเวลาอันรวดเร็วผ่านการให้รายละเอียดของอีมะ กาญจนไพริน ในช่วงต้นของรายการ

ตัวอย่างที่ 2 คืออย่างนี้คุณผู้ชมครับ คือเรื่องนี้เป็นเรื่องน่าเศร้ามาก ผมอ่านข่าวปั๊บ เป็นข่าวที่เกิดขึ้นวันสองวันที่ผ่านมาแล้ว Drama Addict เอาไปแชร์ด้วย ไปดูภาพข่าวกันก่อน คุณพ่อคุณแม่ทำงานไปวัน ๆ รับค่าจ้างเป็นรายวัน ลูกเขาอายุสี่ขวบคนหนึ่ง สี่เดือนคนหนึ่ง น้องอายุสี่เดือนไม่สบาย ไม่มีตั้งค้ำไปหาหมอ ไม่กล้าพาไปหาหมอ สุดท้ายร่วมศัลยกรรมต้องไปรับศพเพราะว่าน้องนั้นเสียชีวิตไปซะแล้ว...คราวนี้สิ่งที่เขาบอกต่อ ๆ กันคือเวลามีปัญหาแบบนี้อย่าไปกลัว วันนี้ผมจะขอขยาย ถ้าววันนี้ผมมอบความรักให้กับคุณผู้ชมทุกคนด้วยการมอบสุขภาพดีให้คนไทยทุกคนแล้วกันนะครับ...สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า คุณผู้ชมทุกคนโปรดจงจำไว้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ตั้งแต่คุณเกิดมา...สิทธิในการรักษาพยาบาลของคุณเริ่มต้นตั้งแต่วินาทีนั้น

(ตอน *สิทธิรักษาพยาบาล ที่หลายคนยังไม่รู้*, 14 ก.พ. 2018)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นตอนที่นำเสนอเรื่องสิทธิการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ซึ่งใช้กลวิธีให้รายละเอียดของข่าวที่เป็นที่มาของการมาให้ข้อมูลเรื่องสิทธิการรักษาพยาบาลในวันนี้ โดยให้รายละเอียดว่า มีครอบครัวหนึ่งที่ไม่มีเงินจึงไม่กล้าพาลูกวัยสี่เดือนไปหาหมอ เป็นเหตุให้เด็กเสียชีวิต การปูพื้นโดยการให้รายละเอียดของข่าวในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แม้ว่าอาจจะไม่ได้ติดตามข่าวมาก่อนตลอดทั้งวัน และเป็นการเกเร็นนำความสนใจของผู้ชมให้ติดตามชมรายการต่อไป

7. การแนะนำตีความ

ข่าวที่นำเสนอในรายการ “จ๊อต ชัดทุกความจริง” มักเป็นข่าวที่กำลังได้รับความสนใจของสังคมในขณะนั้น หลายครั้งการนำเสนอข่าวที่ต้องพาดพิงบุคคลอื่น อีมะ กาญจนไพริน เลือกใช้กลวิธีในการแนะนำให้ผู้ชมตีความเองโดยไม่ได้บอกอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นการแนะนำตีความโดยเล่าเหตุการณ์แล้วตามด้วยความเห็น หรือคำถามชวนให้ขบคิด เช่น

ตัวอย่างที่ 1 ราคาร้านค้าหนึ่งลูก สมมติแบ่งสองชิ้นนะ ชิ้นละ 20 บาท กิโลหนึ่งมันก็ตก 80 บาท นี่ตามรถเข็นนะ แต่ราคาหน้าไร่มัน 2 บาท ระหว่างทางที่เป็นเครื่องหมาย ? ราคาต่างกัน 78 บาท *ไปอยู่ที่ใคร ไม่ทราบครับ คุณผู้ชมช่วยกันขบคิดหน่อยอะ*

(ตอน *ลับประรดหน้าไร่กก.ละ 2 หน้าร้านชิ้นละ 20, 21 มิ.ย. 2018*)

ในตัวอย่างที่ 1 อีมะ กาญจนไพริน นำเสนอปัญหาราคาสับประรดตกต่ำ รัฐบาลจึงออกนโยบายให้ประชาชนช่วยกันบริโภคสับประรดเพื่อเป็นการระบายผลผลิต แต่ราคาขายปลีกและราคาขายส่งก็ยังคงแตกต่างกันอย่างชัดเจน จึงใช้กลวิธีถามคำถามแบบไม่ต้องการคำตอบในการ

แนะให้ตีความ และกระตุ้นให้ผู้ชมคิดเองว่า ส่วนต่างของราคาลับปะรดหน้าไร่กับลับปะรดที่ขายตามรถเข็นนั้นไปตกอยู่ที่ใคร

ตัวอย่างที่ 2 ส่วนดัชนีที่ทำให้แย่งลง คือ การลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำผิด นึกออกไหมว่ามีเรื่องอะไรตอนนี้ที่เจ้าหน้าที่รัฐทำผิดแต่ไม่ลงโทษสักที บอกเลยนะครับ ดัชนีนี้ที่พี่น้องประชาชนคนไทยจงภูมิใจ ประชาชนคนไทยมีส่วนร่วมทำให้ภาพลักษณ์ดัชนีคอร์รัปชันสูงขึ้น เพราะเรารับรู้และต่อต้านการรับสินบน แต่คนกลุ่มหนึ่งกำลังทำให้ดัชนีนั้นต่ำลงจากเจ้าหน้าที่รัฐทำผิด ไม่ยอมรับผิด และใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์ตน

(ตอน ความเพิกเฉยสำนักงานเขตกับสิ่งก่อสร้าง, 23 ก.พ. 2018)

จากตัวอย่างที่ 2 เป็นการนำเสนอข่าวประเด็นการจัดอันดับประเทศที่มีการคอร์รัปชัน ประโยคที่ว่า “นึกออกไหมว่ามีเรื่องอะไรตอนนี้ที่เจ้าหน้าที่รัฐทำผิดแต่ไม่ลงโทษสักที” กับคำว่า “คนกลุ่มหนึ่ง” เป็นการแนะนำให้ผู้ชมตีความเองว่าผู้พูดกำลังหมายถึงอะไร โดยไม่ได้พูดออกมาตรง ๆ แต่ประโยคข้างต้นดังกล่าวก็มีนัยสำคัญของการสื่อถึงกลุ่มคนที่กำลังทุจริตคอร์รัปชันในประเด็นที่กำลังพูดถึงอยู่ในขณะนั้น ซึ่งกลวิธีการใช้ภาษาแบบนี้เป็นการหลีกเลี่ยงการถูกฟ้องร้องจากการกล่าวชื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งออกมาโดยตรงได้ด้วย

8. การยกตัวอย่าง

การยกตัวอย่างประกอบการนำเสนอข่าวเป็นกลวิธีที่ธิมะ กาญจนไพริน ใช้ในรายการอยู่บ่อยครั้ง การยกตัวอย่างช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นการยกตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอย่างไร และผู้ชมจะรู้สึกอย่างไร กลวิธีนี้ช่วยให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ในข่าว ทำให้การนำเสนอข่าวบรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 เชื่อว่าทุกอาชีพรักคุณผู้ชมครับ ก็มีความลำบากอยู่ในอาชีพของตัวเองทั้งนั้น...

อย่างเช่น อาชีพผู้ประกาศข่าว เวลาเล่าข่าวถึงน้องสองคนจริงๆ แล้วใจข้างในก็คิดอีกอย่าง แต่เวลาเล่าออกมาที่จัดก็ต้องยิ้มว่า โอเค น้องสองคน เราแก้ไขพฤติกรรมได้นะ แต่จริง ๆ ข้างในเป็นแบบนั้นไหม ก็คงไม่ใช่ จะยกตัวอย่างแบบนี้ที่พอจะใกล้ตัวนิดหนึ่งให้คุณผู้ชมดูว่าในทุกอาชีพนั้นต้องมีความยากมีความลำบากเป็นของตัวเอง

(ตอน คนไทยยิ้มสยาม ยิ้มจากใจ?, 8 พ.ค. 2018)

ตัวอย่างจากรายการตอน คนไทยยิ้มสยาม ยิ้มจากใจ? ที่นำเสนอข่าวผู้หญิงสองคนที่เป็นพนักงานต้อนรับทำหน้าที่คล่องพวงมาลัยพร้อมถ่ายรูปลูกับนักท่องเที่ยวยาวจีน แต่ผู้หญิงทั้งสองคนนั้นทำหน้าที่ไม่พอใจจนจินนำไปทำเป็นคลิปล้อเลียนมากมาย จึงใช้กลวิธียกตัวอย่างให้เห็นภาพว่า ทุกอาชีพย่อมมีความลำบากเป็นของตัวเองทั้งนั้น เช่น ตัวเขาซึ่งเป็นผู้ประกาศข่าวไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมของน้องทั้งสองคน แต่เวลาทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการก็ต้องนำเสนอข่าวอย่างเป็นกลางโดยไม่โจมตีฝ่ายใด

ตัวอย่างที่ 2 มันเหมือนกับอยู่ที่ ๆ มีคนไปเคาะบ้านท่านทุกวัน ก็อ๊ก ๆ ๆ เตียวตี 5 ถึง 10 โมง เตียวขอเอารถมาจอดหน้าบ้านหน่อยนะ ทำแบบนี้ทุกวันท่านยอมไหม คือมันเว้น

กฎหมายไม่ได้ณะยะ หรือไม่กี่ บรรดาที่ ๆ มอเตอร์ไซค์หรือบรรดาที่ ๆ ที่ขับรถยนต์
อยู่ในย่านอโศกมาบอกว่า ตี 5 ถึง 10 โมงเช้า ขอเว้นได้ไหม เวลาไฟแดงแล้วขอฝ่า
หน่อย ขอฝ่าไฟแดงหน่อย มันไม่ได้ เพราะนี่คือกฎหมาย

(ตอน *ทางออกหาบเร่ แผลงลอย*, 29 พ.ค. 2018)

ตัวอย่างที่ยกมาเป็นเรื่องเกี่ยวกับการขอละเว้นทางกฎหมายซึ่งไม่สามารถทำได้ โดยเปรียบ
เทียบกับสถานการณ์ง่าย ๆ ใกล้ตัวที่พบเจอได้บ่อย เป็นการยกตัวอย่างเพื่อแสดงให้เห็นว่า
หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าวเกิดขึ้นโดยตรงกับตัวเองบ้างจะรู้สึกอย่างไร

9. การใช้โวจันภาษา

อวัจนภาษา หมายถึง ภาษาที่ไม่ออกเสียงเป็นถ้อยคำ แต่สามารถสื่อให้เกิดความหมาย
ความรู้ และความเข้าใจได้ เช่น น้ำเสียง การเน้นเสียง จังหวะของการพูดและการหยุดพูด และยัง
หมายความถึงกิริยาท่าทาง การเคลื่อนไหว การใช้สีหน้าหรือสายตา และยังรวมตลอดไปถึงสิ่งอื่น ๆ
ที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการแปลความหมายของมนุษย์ด้วย (อรุณีประภา หอมเศรษฐี, 2537: 115)
อวัจนภาษาที่ปรากฏในรายการ “จัด ชัดทุกความจริง” มีหลายรูปแบบด้วยกัน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 การนำเสนอข่าวกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลังระหว่างการประชุมเพื่อ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2562 ธีมะใช้กัลวีซีแก๊งหลัง
ออกอากาศเพื่อแสดงให้เห็นว่าการหลังระหว่างทำงานนั้นเป็นเรื่องที่ไม่สมควร

(ตอน *นอนผิดที่ ผิดเวลา?*, 8 มิ.ย. 2018)

ตัวอย่างที่ 2 การนำเสนอข่าวเรื่องการรายงานสภาพอากาศล่าช้าของกรมอุตุนิยมวิทยา ธีมะใส่เสื้อ
กันฝนมารายงานข่าวด้วย

(ตอน *อุตุฯไทยทำไมเตือนช้า*, 10 ม.ค. 2018)

การใช้โวจันภาษาข้างต้น ทั้งการแก๊งหลังออกอากาศ และใส่เสื้อกันฝนมารายงานข่าว
นับว่าเป็นสิ่งใหม่ที่รายการข่าวอื่น ๆ แทบจะไม่เคยทำมาก่อน และปฏิเสธไม่ได้ว่าอวัจนภาษาเหล่านี้
เป็นที่สนใจของผู้ชมจำนวนมากจนได้รับการพูดถึงในโลกออนไลน์อย่างกว้างขวางถึงลีลาในการ
อ่านข่าวของธีมะ กาญจนไพริน อย่างไรก็ตามในการนำเสนอข่าว ยังใช้อวัจนภาษาอื่น ๆ ประกอบ
การรายงานข่าวด้วย ไม่ว่าจะเป็นน้ำเสียง ท่าทาง การแสดงสีหน้า รวมไปถึงการใช้ภาพประกอบ
คลิปข่าว แผ่นผัง แผนภูมิแสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวนั้น ๆ ในการช่วยอธิบายให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราว
ที่เกิดขึ้นในสังคมให้ได้มากที่สุด ซึ่งการใช้โวจันภาษานับว่า เป็นจุดเด่นของการสื่อสารผ่านช่องทาง
โทรทัศน์ เนื่องจากเป็นช่องทางการสื่อสารที่ผู้ชมจะได้รับข้อมูลทั้งภาพและเสียงพร้อมกันจึงสามารถ
ใช้อวัจนภาษาช่วยในการสื่อสารได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

จากการศึกษากัลวีซีการใช้ภาษาทั้งหมดข้างต้น ผู้เขียนพบว่ากัลวีซีการใช้ภาษาของ ธีมะ
กาญจนไพริน ที่ปรากฏในรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” แสดงให้เห็นการใช้ภาษาที่ส่งผลให้
บรรลุเป้าหมายหลักในการสื่อสาร ซึ่งผู้เขียนสรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจในข่าวที่กำลังนำเสนอได้มากที่สุด ปรากฏชัดในกัลวีซีการใช้
ภาษาไม่เป็นทางการ การใช้คำเฉพาะกลุ่ม การให้รายละเอียด และการยกตัวอย่าง

2. เพื่อให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ที่น่าเสนอ ปรากฏชัดในกลวิธีการใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก การให้รายละเอียด และการยกตัวอย่าง

3. เพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจในข่าวที่กำลังนำเสนอ ปรากฏชัดในกลวิธีการใช้ภาษาชวนให้ติดตาม และการใช้อวัจนภาษา

4. เพื่อประชดประชันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบุคคลอื่น ปรากฏชัดในกลวิธีการใช้ถ้อยค่านัยผกผัน การเหน็บเหน็ดความ และการใช้อวัจนภาษา

เป้าหมายในการสื่อสารทั้ง 4 ประการข้างต้นเป็นเป้าหมายหลัก ที่ธีมะ กาญจนไพริน สื่อสารกับผู้ชมผ่านรายการ ซึ่งการใช้ภาษาในแต่ละกลวิธีสามารถบรรลุเป้าหมายในการสื่อสารได้มากกว่าหนึ่งประการ การสื่อสารทั้ง 4 ประการข้างต้นยังบรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวมอีกชั้นหนึ่ง นั่นคือเป้าหมายในการสื่อสารกับผู้ชมยุคปัจจุบันที่มีรสนิยมและพฤติกรรมการบริโภคข่าวสารแตกต่างไปจากเดิม โดยตัวชี้วัดที่เห็นได้ชัดน่าจะเป็นกระแสโซเชียลมีเดียที่กล่าวชื่นชมการทำงานของธีมะ กาญจนไพริน ในฐานะผู้ดำเนินรายการข่าวที่เล่าข่าวได้ชัดเจน ตรงประเด็น และบางความคิดเห็นถึงขั้นกล่าวว่าเขาเป็น “มิติใหม่” แห่งการอ่านข่าวในยุคสมัยนี้ ทั้งนี้มีรางวัลผู้ประกาศข่าวพีแอร์ ประจำปี 2561 มาช่วยตอกย้ำความนิยมดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อภูมิหลังของธีมะ กาญจนไพริน ในฐานะผู้ดำเนินรายการข่าว และเป้าหมายในการสื่อสารทั้งหมดก็สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินรายการข่าวของธีมะ กาญจนไพริน ที่เคยให้สัมภาษณ์ไว้ตามสื่อต่าง ๆ ว่าให้ความสำคัญใน 4 เรื่อง ได้แก่ การเล่าเรื่องยากให้ง่าย การเล่าเรื่องง่ายให้มีมุกคิด โจมตีคนชั่วคนทุจริต และสรรเสริญคนดี ผ่านการนำเสนอด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่ต่างไปจากเดิม

unสรุป

การศึกษากลวิธีการใช้ภาษาของธีมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จ๊อต ชัดทุกความจริง” ช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์การใช้ภาษาของรายการข่าวในสังคมปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาของธีมะ กาญจนไพริน ในรายการข่าว “จ๊อต ชัดทุกความจริง” มี 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้ภาษาไม่เป็นทางการ การใช้ภาษาชวนให้ติดตาม การใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก การใช้คำเฉพาะกลุ่ม การใช้ถ้อยค่านัยผกผัน การให้รายละเอียด การเหน็บเหน็ดความ การยกตัวอย่าง และการใช้อวัจนภาษา กลวิธีดังกล่าวส่งผลให้บรรลุเป้าหมายหลักในการสื่อสาร 4 ประการดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

อาจกล่าวได้ว่ากลวิธีการใช้ภาษาที่เด่นที่สุดในการสื่อสารของธีมะ กาญจนไพริน คือ กลวิธีการใช้ภาษาที่มุ่งให้ผู้ชมเข้าใจและเข้าใจเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอได้งายที่สุด เป็นต้นว่าการใช้ภาษาไม่เป็นทางการ การให้รายละเอียดของข่าว และการยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย นอกจากนี้การใช้อวัจนภาษาประกอบการนำเสนอข่าวของธีมะ กาญจนไพริน นับได้ว่าเป็นกลวิธีเด่นอีกกลวิธีหนึ่ง เนื่องจากช่วยเพิ่มสีสันให้รายการมีความแปลกใหม่ โดยอาศัยลีลาการเล่าข่าวที่ใช้ทั้งน้ำเสียง ท่าทาง รวมถึงการแต่งกายที่สอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่กำลังนำเสนอ ซึ่งเป็นการใช้อวัจนภาษาหลากหลายรูปแบบผสมผสานกัน กลวิธีเหล่านี้ดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ผู้ชมบริโภคข่าวสารที่เป็นเรื่องจริงจึงผ่านบรรยากาศที่เป็นมิตร เข้าถึงง่าย ผ่อนคลาย และเกิดอารมณ์ร่วมในการบริโภคข่าว

อย่างไรก็ตาม เนื้อหาสาระที่ดี ชัดเจน ตรงประเด็น ทันเหตุการณ์ และการนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา ยิ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำเสนอข่าวทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะเมื่อยุคคอมพิวเตอร์และระบบข่าวสารสนเทศมาถึง ประชาชนก็จะเรียกกรองข้อมูลข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น (กาญจนนา แก้วเทพ, 2552: 115-116) กลวิธีการใช้ภาษาทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงวิถีคิด มุมมอง และตัวตนของธีมะ กาญจนไพริน ในการนำเสนอข่าวในรายการ “จัด ชัดทุกความจริง” ที่แตกต่างจากผู้ดำเนินรายการข่าวรายการอื่น ด้วยลักษณะเฉพาะตัวที่เน้นนำเสนอข่าวแบบ “พูดตรง” และ “กล้าพูด” ในบางเรื่องที่ “พูดไม่ได้” ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมที่ต้องการรับข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา จึงทำให้รายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” ประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ชมภายในระยะเวลาไม่นาน นอกจากนี้ ความสำเร็จของรายการข่าว “จัด ชัดทุกความจริง” ยังเป็นสิ่งยืนยันว่า การสื่อสารของสื่อมวลชนสมัยใหม่ โดยเฉพาะรายการข่าว ได้พัฒนารูปแบบของรายการให้สอดคล้องกับบรรณนิยมและความต้องการของผู้บริโภคสมัยใหม่ที่มีเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิต และสามารถผลิตรายการเพื่อตอบสนองพฤติกรรมของผู้ชมในโลกปัจจุบัน ที่ต้องการเสพข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น สนุก และรวดเร็ว

รายการอ้างอิง

- กาญจนนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อ : แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- (2552). *สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2549). *มองศัพท์วิทยาลึกลับจากมุมมองนักภาษา: เนื้อหาและกลวิธี*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญญา ก้อนรัมย์ และวุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ. (2560). ‘จัด’ – ธีมะ กาญจนไพริน | don't JUDGE a book by its cover. สืบค้น 15 มิถุนายน 2562, จาก <http://adaybulletin.com/conversation-judgejudd/13857>
- สนนิต ยมาภักย์, ประดินันท์ อุปรมย์, อรุณีประภา หอมเศรษฐี, วรธนา บัวเกิด, ศรีสุดา จริยากุล, นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา, ...สิทธิธา พินิจภูวดล. (2537). *ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- แวอาซีซะห์ ดาหะฮ์. (2553). *ศิลปะการใช้ภาษาเพื่องานนิเทศศาสตร์*. ยะลา: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (บรรณาธิการ). (2550). *สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Uncle K (นามแฝง). (2562). *ถอดรหัสความสำเร็จ “จัด จัดให้” ขึ้นแท่นเบอร์ 1 คนเล่าข่าว แต่คอนเทนต์ข่าวของช่อง One31 ยังต้องสู้ต่อ*. สืบค้น 15 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.brandbuffet.in.th/2019/01/one31-news-content-business-plan-2019/>